

DIVUS IVO

ORATIONE PANEGYRICA CELEBRATUS,

D U M

In Academica Societatis JESU

D. JOANNIS BAPTISTÆ BASILICA,
INCLYTA FACULTAS JURIDICA

Coram Senatu, Populoque Academico Annuos Honores

E I D E M

DIVO TUTELARI SUO

Solenni ritu instauraret.

DEFERENTE

ADMODUM REVERENDO, ac DOCTISSIMO S. J. PATRE

MICHAELE LIPSICZ, AA. LL. & Philosophiæ

Doctore, SS. Canonum Professore Ordinario, nec non Inclytæ

Facultatis Juridicæ p. t.

DECANO SPECTABILI.

ORATORE

REVERENDØ NOBILI, ac ERUDITO DOMINO

STEPHANO FRIVAISZ, AA. LL. & Philosophiæ Bac-
calaureo SS. Theolog. in primum Annum Auditore Coll. Gen.

Cleri Reg. Hung. Alum. Archi-Diæc. Strigoniensis.

Anno Salutis M. DCC. XLVIII. Mense Majo Die 19.

TYRNAVIÆ,

TYPIS ACADEMICIS SOCIETATIS JESU 1748.

KNY-18-00621

ORATIO.

Uod Felix, Faustum, Fortunatumque sit Senatui, Populoque Juridico, illuxit denuo auspicata nobis dies, qua Divi ejusdem Præsidis IVONIS memoriam annua celebritate recolere est concessum *Magnifice hujus Almæ, ac Celeberrimæ Universitatis Collegiique Societ. JESU Adm. R. P.*

Rector, Amplissime Adm. R. P. Cancellarie, Spectabilis Adm. R. P. Decane, Inclita Facultas Juridica, Senatus Populusque Academicæ. Jure profecto is gratam a nobis sui recordationem exigit, per quem non modicam in nos felicitatis partem derivatam esse gratulamur. Enimvero quis omnium nostrum est? qui si spoliata illam fortunam conferat, cum florentissimo hoc Jurisprudentiæ statu, non aut continuo intelligat, tot ac tanta illius incrementa novasque accessiones factas Divo IVONI referri in acceptis debere: aut etiam tam alieno sensu sit; qui si ad pulcherrimam hanc illius faciem, oculos, animumque advertat, tanta amplitudine atque augmentis non mirifice sibi lætandum arbitretur. Ea namque Jurisprudentiæ natura est, ut nunquam ejus rationes a communi populorum utilitate sint sejunctæ; neque crescere unquam vel augeri possint, quin communem simul publicæ rei utilitatem insigniter amplificari intueamur.

Sed enim non est mihi hodie animus referre, seu capta universim ab IVONE Jurisprudentiæ incrementa; seu illatam per hanc in complures orbis Provincias non mediocrem felicitatem; nullus enim mihi dicendi modus sit oportet, si obire omnia singillatim loca velim,

quæ haud vulgaribus ab IVONE ac Jurisprudencia augmentis, & commodis fuerunt locupletata. Excurrant proinde alii perme licet in tam diffuso campo, operamque partiti, alius Galliæ, Britannię alius illata decora laudibus efferant: mihi certe satis superque magnam gratulandi præbet materiam, dum apud animum meum identidem reputo quid ab IVONE Senatui Populoque Juridico, ab hoc vero Regno universo emolumenti sit collatum. Ut adeo si qui sunt inter cæteros quibus solenni hac, festaque luce præcipua quædam lætandi causa sit; nobis certe debet esse quam maxima, qui peculiarem in Divo Præside nostro IVONE felicitatem repositam habeamus. Cujus quoties mentem subit recordatio; toties ita ad sese meam rapit Orationem, ut non solum animos ad dicendum faciat verum etiam haud mediocrem quandam conferat alacritatem.

Et sane, quod aliud dicendi argumentum optari a me debuit, seu illustrius, seu loco istius, ac Senatui, Populoque Juridico convenientius? Quid inquam vobis Auditores jucundius adferri potuit? quod grata repetere memoria eximias illas utilitates, quæ ex hac Inclyta Facultate Juridica in universum Regnum late promanarunt. Spem certe illæ nostram vicerunt, expectationem vero longe, multumque superarunt. Quid autem Tibi Senatus Populusque Juridice accommodatus? quam ipsum felicitatis tuæ fontem proponere IVONEM, qui Tibi Dux, & Anresignanus, Virtutum simul splendore ad eas æmulandas facem præferat; simul ad eas consequendas non leve momentum adjiciat. Et istud quidem tanto confidentius, quod multum hoc dicendi argumentum ad Amplissimi hujus Athenæi splendorem, multum ad Inclytæ Facultatis Juridicæ ornamentum, & cumprimis ad Divi IVONIS singularem gloriam faciat: Quem ita hodie pace vestra ornandum suscepi, ut Tua simul decora minime tacenda arbitrarer.

Felicem itaque Te ego hodie in IVONE Inclyta Facultas Juridica, in Te vero Regnum nostrum prædicabo. Geminam utrinque cur hoc affirmem causam reperiō: quarum alteram ab ipso IVONE, a Te alteram geminis nimirum hujus felicitatis Authoribus repeto. Felicem Te in IVONE dico: quia in Eo & pulcherrima quæ imiteris exempla; deinde amplissima quibus assequaris relicta præsidia Tibi suppetunt: atque hoc primum. Felix in Te Regnum nostrum pronuncio: a qua his exemplis, & præsidiis adjuta, & assertam ab exitio Jurisprudenciam, & ad perpetuitatem stabilitam gratulatur: Hoc
alte-

alterum Orationis caput erit. Quæ duo dum pro temporis angustiis brevi dictione perstringo, benevolas tantisper dicenti aures commodate, & Favete.

Quanto semper emolumento omnis ordinis, ætatis, ac studii hominibus Exempla fuerint, clarius est, quam ut multis a me cuiquam persuaderi debeat. Et aliis quidem, ut clara istorum luce perstricti ad eorum imitationem excitentur, atque ad paria illis edenda facinora assurgant: Aliis vero quos natura benignius aspicere visa eorum corporibus & animis, non vulgaria quædam virtutis semina ipso in ortu inseruit, ut foveantur his insitæ dotes illæ, latentesque velut sub cinere præclaræ indolis igniculi, majora in dies capiant incrementa. Advertit ea res plerasque omnes nationes, & populos etiam immanitate barbaros, apud quas consuetudine semper receptum fuit, præclara Majorum suorum facta, seu literis, seu statuis, aliisque id genus monumentis ab oblivione vindicare, atque ad perpetuam posterorum memoriam transmittere, ut eorum exemplis eruditi, ad similia virtutis specimina edenda adducerentur. Nec immerito exemplis enim quævis ætas & citius, & commodius erudiri consuevit; tum quod ea mente percipiuntur facilius, tum quod demittuntur altius in animos, quæ fidelibus oculis hauriuntur. Unde recte Philosophus: Multum (inquit ille) Filio dabis, etsi nihil deris præter exemplum.

Jam vero si tanta felicitatis pars in Exemplis constituta est, Felicem ego te Inclyta Facultas Juridica non abs re appellare possum, cui tot, tamque illustria, in quæ oculos defigas, suppetant documenta. Quænam autem illa? Consulant per me licet alii fumosas veterum imagines, legant in eumentis Heroibus pictas adulatione virtutes, & ambitiosis nominibus ornata Majorum facinora contemplantur, eorumque æmulatione beatos sese prædicare non desinant. Nos præstantius quoddam his omnibus vestris oculis proponemus; Magnum illum IVONEM, eadem olim tecum studiorum communione copulatum, earumque rerum tractationi, in quibus tu hodie verfaris, obnoxium: ut quanto ille studiis, artibus, negotiis tractandis propius ad Te accessit; tanto magis ad mores, actiones, vitam denique illius omnem in animo tuo fingendam penitus, formandamque exciteris. Cum in Eo, quot res cum laude gestas, tot præstantissima perpoliendæ, atque excolendæ virtuti relictæ monumenta liceat intueri. Ecquæ enim vitæ ejus pars, non referta factis insignibus?

non exemplis salutaribus illustrata? In hac sane lustrabis pulcherri-
mas virtutes, quas velut in tabula quadam conclusas tibi porrigit
Magnus IVO: Cernes imaginem vivis expressam coloribus, & formam
Advocati numeris omnibus absoluti, in quo nihil exiguum aut me-
diocre, nihil humile & parvum; Sed summa omnia, singulisque par-
tibus perfecta, & expolita reperiantur.

Atque ut silentio præteream peculiaria illa laudis insignia, Virtu-
tumque ejus ornamenta, quæ apud plurimos admirationem magis,
quam sui imitationem excitare solent: quorum ego non pauca in me-
dium adducerem, nisi vererem, ut ne pro dignitate tantam rerum
copiam tractare possim: Illa solum in præsens commemorasse sufficiat,
quæ unusquisque nullo negotio in se ipso exprimere, maximoque
suo, ac aliorum commodo æmulari queat. Et certe quid uspiam ea-
rum rerum quibus hunc Ordinem ornari præprimis convenit, leget
quispiam? quod uno in IVONE cumulate non deprehendat. Usur-
pabis in Eo Senatus Populeque Juridice collapsæ toto pene Orbe
æquitatis asserendæ singulare studium; miraberis susceptas Justitiæ
causa cum inimicis dimicationes; qua Fortitudine iniquissimis eorum
conatibus sese opposuerit, qua Constantia obices omnes, difficulta-
tesque superarit; perspicies in tuendis a potentiorum injuriis omni
ope destitutis incredibilem solertiam; lustrabis curas, studia, cogi-
tationes in vindicanda Sanctissimarum legum reverentia impensas; col-
latam in depellenda summa Jurisprudentiæ ignoratione operam suspi-
cies; in deturbandis statione iniquis Magistratuum invasionibus, ac
restituendis splendori suo Judicum Tribunalibus diligentiam observa-
bis; & ne singulis insistam, animadvertes IVONEM ad omnes æqui
rectique rationes ita comparatum; ut non eum ulla inimicorum (quo-
rum summa id temporis erat dignitas; & potentia) vis, non furor,
non multitudo, a suscepto defendendæ æquitatis cursu abducere
valerent.

Verum ne quam exemplorum partem in IVONE desiderare pos-
sis, habes in Eo, præter ea quæ attuli Jureconsultis propria, alia
etiam quibus mortales universim ornari convenit, virtutum decora.
Quid enim ardenti IVONIS erga Deum pietate illustrius cogitari,
aut fingi potest? qua incensus in rerum Divinarum contemplatione
d fixam assiduo mentem circumferebat. Quid singulari animi de-
missione amabilius? qua omnem ambitionis umbram, popularemque
auram quam longissime ab se rejiciebat. Quid heroica injuriarum tol-
leran-

lerantia admirabilius? quas nobilissimo ultionis genere, facili nempe venia, amplisque beneficiis pensabat. Quid caducarum rerum fastidio, miraque opum despicientia salutarius? quas larga manu sublevandis miserorum necessitatibus non tam erogabat, quam profunde-
bat. Quid denique optime de omnibus merendi studio pulcrius? quod ita universis impendebat, ut nulli unquam istud defuisse videretur. Quæ quemadmodum IVONI gloriam pepererunt immortalē ita aptissima sunt ut omnium animos ac studia ad sui imitationem rapiant accendantque.

Quid multa? recales IVONEM sine acerbitate gravem, rectum sine dolo, sine elatione magnum, pium sine fuco; in quo animus semper sibi constans & similis, rerum arbiter ac sui, ætate & conditione major, omnibus denique Virtutum muneribus mirifice ornatus ac supra modum excultus, quibus qua licet persequendis, quisque omnem suam curam, atque operam rectissime collocatam arbitretur. Hæc atque alia id genus ornamenta in aliis sparsa, Tibi Inclyta Facultas Juridica Tuus IVO repræsentat universa; ut possis Illo Duce & Antesignano ea facere, quæ deinde facta celebret posteritas, ad memoriam Nominis & Gloriæ sempiternam. Quorum splendor & dignitas, dum in oculis versabuntur, ita eorum præstantia mentes afficiet, ut ad ea toto pectore consecretanda, quod primum in IVONE felicitatis tuæ caput proposui, non mediocres stimulos Tibi accedere persentiscas.

Sed enim præter illustria isthæc exempla, habes Inclyta Facultas Juridica amplissima etiam in IVONE collata tibi præsidia, quibus ad alteram felicitatis partem quam in Eo constitui eluctari possis. Quamvis enim ut jam innui non leve quoddam sit beneficium ejusmodi habere documenta, in quæ intuentes, ad eorum normam mores, actiones, & vitæ omnis rationem penitus conformare valeant: At vero si adminicula etiam, eaque non valgaria adsint; tum vero ad cumulum beneficii, vix quidquam amplius desiderari posse existimo. Quod dum mecum reputo fortunatissimum Te Senatus, Populeque Juridice censeamus oportet, cui præter ea, quæ attuli insignia facta, luculentum etiam in IVONE præsidium suppetat, quo ad exprimendam hanc Jurisconsultorum imaginem, omni ex parte perfectam, adjuvari possis. Neque per hoc velim, quisquam ut vestrum istud a me confici putet, non perinde multum in aliis quoque Divis cælitibus præsidii esse repositum: illud solum affirmo, quem-
admo-

admodum alios aliis in rebus pro Divinorum munerum iis collatorum varietate succurrere; ita in IVONE Jurisprudentiæ cultores, quibus Divino fane consilio Dux, & Antesignanus est concessus, certissimum habere patrocinium.

Quod quale ac quantum sit non aliunde certius declarari posse existimo, quam si pecularia ejus adversum omne hominum genus merita, & singularia beneficia paucis comprehendam. Quæ certe tanta esse, tantumque se IVONI debere complures profitentur, quantum nemo cogitatione assequi, ne dum dicendo possit explicare. Anne enim quam vario gratiarum genere, quam multiplici cælestium munerum varietate, universim mortales IVO cumulare consueverit, quisquam est, qui ignoret? Nolo ego plurima beneficentiæ argumenta corporibus ab eo impensa, in medium adducere: Alios diuturnis gravissimorum morborum cruciatibus ereptos taceo: Illos a præsentis exitio & discrimine in quo versabantur vindicatos prætereo: Hos variorum membrorum usu destitutos, pristino vigori, ac sanitati redditos sileo: Istos a morte ad vitam denuo resuscitados omitto: Tartareos hostes corporum possessione dejectos, non commemoro: quod res perspectas longo ordine percensere otiosum & supervacaneum esse intelligo. Sola tot animis ejus ope ac præsidio obtenta beneficia in memoriam revoco, tot propulsata sempiternæ salutis pericula, densas mentium tenebras profligatas, sanctioris vitæ instituta compluribus persuasa, salutaria dubiis in rebus ministrata consilia, servatas adversus nefariorum hominum impetum opes, fortunas, ac famam, collatam in percipiendis Jurisprudentiæ placitis præclaram intelligentiam: quæ omnia non pauci benefico IVONI se debere grata memoria recolunt. Ex quibus quemadmodum singulorum utilitatibus serviat, non obscure cognosci potest.

Jam autem si universos, tam exquisitis supernorum donorum muneribus ornare, tam multiplici gratiarum genere cumulare, tam insignia ad declarandam suam curam, & benignitatem argumenta conferre pergit. Quid de Te Inclyta Facultas Juridica dicemus? quid ab Eo Tibi præstandum arbitrabitur? quæ ejus Honori non addicta solum, & mancipata; sed etiam solenni quadam devotione eidem obligata es. Fierine poterit, ut tam munificus in alios, suo Te præsidio destitutam relinquat? quæ spes tuas omnes in Eo collocatas habes: aut singularia suæ in Te beneficentiæ documenta non exhibeat? quæ Temet totam quantam in illius fidem, & clientelam tradere non dubitasti.

Ab sit

Abſit iſtud a me Auditores, injurius namque, ne dicam impius ſim oportet, ſi de IVONIS erga addiſtos ſibi Cultores fide, tam abje-
cte ſentiam. Quin imo quæ illius eſt de his bene merendi voluntas,
Te in oculis, atque in animo circumferret, haud vulgares dotes & mu-
nera miniſtrabis, quibus adjuta, ſummorum vota, infimorum deſide-
ria, Ampliſſimi hujus Athenæi ſpem, Regni adeo ipſius univerſi con-
ceptam de Te maximam expectationem non modo cumulate impleas,
verum etiam exuperes. Erit Tibi Author ad ſuſcipienda, ſocius ad
tractanda, adjutor ad perficienda negotia, perplexisque in rebus opor-
tuna conſilia ſuggeret; vires in arduis & cum difficultate conjunctis
ſuppeditabit, in periculofis invictum robur ſufficiet. Reddet ad la-
bores expeditam, ad discrimina fortem, prudentem ad conſilia, feli-
cem ad caſum fortunamque præſtabit. Quid multa? occurret inimi-
corum ſtudiis, machinas diſcutiet, conatus diſſipabit, tela confrin-
get; & ne ſingulis inſiſtam, præſidio univerſis aderit ad ornamenta
omnia, quæ Jurisprudentiæ cultores præcipue deceant conſequenda.

Expertus iſtud jam pridem fuit, ſummus Chriſtiani Orbis Anti-
ſtes Clemens id nominis Sextus; qui ut univerſam Jurisprudentiam,
ejusque ſectatores bearet, pronaque jam tum eorundem ſtudia, am-
plius etiam in IVONEM accenderet, eundem Cælitum numero ad-
ſcribere, publicæque venerationi proponere non dubitavit. Videbat
nempe Sapientiſſimus Pontifex, eadem illa indita a Deo, qua IVO-
NEM Sanctis accenſuerat mente futurum, ut qui in terris conſtitutus,
tam ſtudioſe aliorum commoda procuraret, Cæleſti ſtatione receptus,
amplioribus etiam beneficiis eos augere non ceſſet. Expertæ complu-
res Gallici Imperii Provinciæ & Ditiones, quæ eundem ob inſignia
erga ſe merita, Divorum Præſidum in cenſum aggregandum ſuſcepe-
runt. Expertæ tot ampliſſimæ ejusdem Regni Academia, Pariſina.
Aurelianenſis, aliæque, apud quas illuſtrium ſuarum Virtutum impres-
ſa veſtigia, ad perennem poſteritatis memoriam reliquit, dum ſive
in iis mentem literarum diſciplinis excoleret, ſive jam iis egregie
perpolitus, meliorem valentioſemque quam ipſe acceperat Jurispru-
dentiam in eas inferret. Experti denique ſunt incredibilem ejus
vim atque efficaciam, Sapientiſſimi hujus Athenæi Præſides, qui
IVONEM Jurisprudentiæ Studioſis Ducem accerſivere. Tuque
imprimis Inclita Facultas Juridica, quæ Præſidis tui IVONIS ſingu-
lari quotannis cultu & celebritate, Sacra hac luce memoriam recolis.

Agnoſcis ſcilicet, grataque conſideris, quidquid in te eſt, id omne

illius esse beneficium, id omne ab eo profluxisse: ut Tua jam sententia fortuna tam Te in IVONE affirmare possim; in quo non tantum peculiaria, tuoque instituto plane accommodata Virtutum exempla, sed etiam luculenta ad earum consecutionem quod prima Orationis parte demonstrandum suscepi præsidia haberes.

Felicem in IVONE Senatum Populumque Juridicum satis ut opinor intellexistis Auditores: reliquum est, ut in Eo Felix hoc Regnum nostrum, quod altera Orationis parte conficiendum sumpsi, planum faciam. Quod non aliunde certius vobis a me persuaderi posse adverto, quam si quidnam ab ea IVONIANIS exemplis instructa, & adjuncta præsidii in illud collatum sit, paucis declarem. Qua in re duo potissimum mihi sese offerunt; quæ maximo Regni emolumento, ab hac in illud derivata esse intueor. Et alterum quidem est, quod Jurisprudentiam jam pene collapsam asseruerit; alterum quod eandem ad perpetuitatem stabiliverit: cujus vigor & integritas, quantopere ad Regnorum felicitatem tranquillis præcipue Domibus faciat, vel inde colligi abunde potest, quod nemo sit, qui non intelligat ruere illam Rempublicam, hæc ubi convulsa est, nemo qui ullam spem salutis reliquam esse arbitretur. Et primum quidem quod attinet quomodo præstiterit, ut tanto clarius perspicere possitis, superiora duo sæcula paulisper memoria repetite, quæve Jurisprudentiæ facies illo tempore hoc in Regno fuerit, mecum considerate.

Fuit profecto illa si qua unquam esse potest calamitatis plenissima, assiduis enim turbis confuso ac perturbato Regno, non incolumis Jurisprudentiæ fortuna, non avitarum Legum Sanctitas, ac reverentia diu suo loco consistere potuit. Verum ut facile usquevenit, etulit sese audacter iniquitas, plenamque sceleribus grassandi licentiam aperuit. Ex quo factum, ut palam, & in luce triumpharent flagitia, avaritia & dira habendi cupiditas ubivis sedem figerent toto fere Regno exularet Justitia, perpetuæque oblivione tumulata ex hominum animis & mentibus excideret. Jurisprudentiæ autem ignoratio sic invaluerat, ut præter inane nomen, vix quidquam illius apud plerosque superesset, aut certe si qua tenuis lux ejus in nonnullis emicabat, sceleribus suis vestigalem illam, ac tributariam faciebant. Ut non alias ambitio, fraus, perfidia, aliæque vitiorum pestes, quæ inde trahunt originem lætiore fortuna usæ fuerint. Accessit ad hæc malorum cumulus, quod teterrima labe ista Magistratus ipsos occupavit, Tribunalia corruerit, Curias profana-

fanarit, Justitiæ administros excæarit, ut cuncta pro libidine agerent, verterentque. Unde fiebat, ut dum plus privatæ rei, quam communi utilitati procurandæ intendunt, rerum capitalium quæstiones, pactiones reorum, liberationes facinorosorum, innocentium damnationes vanales haberent: Causarum momenta non ex Legum sed auri præscripto moderarentur, nec ullam improbi quæstus rationem prætermitterent. Quæ omnia ita specioso Juris nomine cohonestabant tanquam si extra omnem culpam constituta, civitate donata essent.

Neque mirum istud cuiquam videri debet, in Regno hinc nimirum bellis partim Turcico, partim Civili scisso atque oppresso: illinc autem variarum sectarum in illud numero agmine irrumpentium colluvie miserum in modum deformato. Atque ut de illis nihil dicam: Quid ab Hæresi aliud expectandum fuit? quæ late Regnum obtinebat, ac ad omnem furorem & audaciam instituta, afflictas jam labantesque ejus fortunas, in ruinam impellebat. Ipsos namque Palatinos quorum summa in Regno dignitas, ac præcipua autoritas, ternos funesta illa ætate Hæreticos numerabat: maximum præterea Procerum, & Illustrium de prima Nobilitate Virorum numerum, plebisque incomparabilem multitudinem in castris suis censebat: quorum ut opes erant maximæ, ita tantum ubique poterant, quantum fere liberet. Quid inquam ab Hæresi, his viribus aucta, hac autoritate suffulta aliud, quam Legum convulsio, quam Jurisprudentiæ cui bellum indixerat triste funus sperari poterat? quæ semper sui anxia, semper æquitati infesta vivit, nec se beatam tamdiu reputat, quoad convulsam videat Legum, quibus coërceri se non sustinet, integritatem. Nisi forte quispiam existimet, ab impia pium aliquid, ab atroci humanum, a scelerata Sanctum posse proficisci. Ut si unquam alias, difficillimis certe illis temporibus, in tanta inimicorum potentia, in tanta qui a causa æquitatis facerent virorum inopia, plerique, divini juxta ac humani Juris in hoc Regno naufragium, non tam augurarentur, quam formidarent.

Videbant tristem hanc rerum faciem Boni omnes, & pro eo ac res postulabat intimis sensibus commovebantur: neque erant, qui contra irent metu graviorum malorum suspensi, eo enim jam res processerat, ut nec tanta mala Bonorum ullus ferre posset, nec remedium adhibere auderet. Alii namque qui ex spe & metu suspensas, aptasque suas habuere rationes, improbant illi quidem,

sed neque æquitatis causæ aderant, ne videlicet hostes suos irritarent, eorumque in se odia inflammarent. Circumspiciebant alii quidem solícite, quibus melior erat mens atque animus, de ope aliqua ferenda, eaque meliorem in statum postliminio reponenda; sed enim quo hic suam conferrent operam? quod ferrent auxilium? quam tanti operis exequendi rationem inirent? non perinde Consilium suppetebat. Hinc fiebat ut cum in tam incerto, ac difficili rerum statu metuenda multa viderent, nec turbulentam, & Legibus semper infensam Hæresim irritare tutum esset, ejus furori illas convellendas si non objicerent, facile certe ab ea conculcari paterentur.

Verum erigite animos Auditores & conceptum mentibus timorem deponite. Non ita ut rebatur victrix triumphavit iniquitas, non perditam & prostratam vidit æquitatem. Posuit namque Dei beneficio procella hæc, & diuturnam intemperiem mutato rerum statu serena cæli facies excepit: quando a calamitate non solum illustrior evasit, sed etiam ad eam amplitudinem crevit, qua majorem ne secundissimis quidem temporibus sibi polliceri potuisset. Excitavit enim viros Clarissimos, qui eam omni conatu in antiquum locum reponendam susciperent. Horum e numero fuerunt Magni illi Strigoniensis Ecclesiæ Antistites, Emericus LOSIUS, & Georgius LIPPAJUS: quibus eam mentem indidit, ut ad reliquas disciplinas, quæ hac in Academia tradebantur, sacri juxta ac profani Juris scientiam adjungerent. Animadvertebant nempe Sanctissimi hi Præsules, & immortalī memoria dignissimi, hanc Regni rationibus penitus innexam esse, nec prius suam illi felicitatem seu redire, seu perstare posse, quam ab Hac avita Legum Majestas & reverentia, salva atque integra præstaretur. Et ne quid deesset, quod ad hujus operis perfectionem & firmitatem pertineret, singulari munificentia & liberalitate, ita stabiliverunt; ut merito sibi perpetuitatem spondere possit.

Neque irrita Sapientissimorum Præsulum vota ceciderunt. Vix enim Anno superioris sæculi septimo & sexagesimo, plaudente Regno, æmulis trementibus, bonis gratulantibus, in novam hanc Coloniam peritissimi Jurium Magistri deducti sunt, cum ex universa late Ungaria frequentes hanc in Urbem conveniunt, animos utilissima hac scientia plane excolunt, apices omnes exhauriunt; seque ad propositam Jureconsultis in IVONE formam plane perfectam, & cui nihil admodum desit, fingunt formantque. Præclaræ do-

Strinæ

Strinx insignem Virtutem sociant, ut a geminis hisce præsidii non mediocriter instructi, tanto facilius adversariorum agmina perumpere, conatus everterent, furorem retunderent, laborantique tot malis Regno, ac prope perditis in eo Justitiæ rationibus, omni qua possent ope subvenirent; convulsasque Legum Sanctiones in pristinae dignitatis gradum assererent.

Et sane quod mente conceperant, opere ipso non segnius executi sunt. Vix enim ex hoc Athenæo quaquaversum in Patriam revolant, illico conjuratis hostibus æquitatis bellum aperte faciunt: nec enim Virtuti cum vitiis, non probitati cum flagitiis, non bonæ fidei cum fraudibus & nequitia, unquam recte convenit. Dumque Præsidum crimina penstringunt; nefarias artes detegunt, fraudes in luce constituunt, continuo improborum contra se invidiam magis etiam provocarunt. Ceperunt namque scelerati rebus suis disfidere, sentiebant quippe in his fatales sibi adversarios, qui furentes domare possent, nec minus auderent. Idcirco ne invisos homines semper cogerentur metuere, perditæ primum insectari, tum damnis & incommodis afficere, Senatus denique muniis illos arce-re decreverunt. Verum opposuerunt præclari isti æquitatis vindices, improbis artibus, artes optimas; impiis conatibus, studia sanctissima, quibus de scelere de impietate triumpharent. Et vero brevi nova in Regno æquitati facies restitui visa est: cum enim summam Jurisprudentiæ ignorationem collecta eruditione profligant, illustrent ingenio, eamque non in proprium, sed commune bonum & privatorum utilitatem referunt, non plerisque eorum studia probari non poterant. Cum autem fortunis per summum nefas dejectos in eas reponunt, pro innocentum vita & capite perorant, infirmos contra potentiorum injurias naviter defendunt, cum inquam Jura Civium, populi commoda, miserorum securitatem, universorum emolumenta studiose procurant, tum vero omnium oculos in se convertunt, mox animos feraci tot bonorum æquitati conciliant, pronosque ac faciles eo adducunt ut Jurisprudentiam tempestatibus jactatam, tot procellis agitatam, tantis hostium viribus oppugnatam & cupide susceperent, & colerent impense, temporaque quibus a morte ad vitam, e tenebris in lucem, ex infelici statu ad florentem fortunam evecta est, sibi tandem reddita gratularentur; & perpetua esse, votis communibus a superis exoptarent.

Sed non hic Auditores Inelytæ hujus Facultatis Juridicæ conatus perstiterè, non his terminis suum de Regno benemerendi studium circumscribi passa est. Amplius quiddam jam tum versabat animo, in eoque cogitationes defixas habebat, ut quam ab exitio vindicaret Jurisprudentiam, ad perpetuitatem etiam stabiliret. Parum namque ad Regni felicitatem ab ea collatum esse censeretur poterat eandem asserendo: nisi etiam ad hanc quam læti intuemur amplitudinem perducendo cumulum adjecisset. Et sane brevis futura erat illius prosperitas, hocque nomine vix digna, si eandem in pristinam calamitatem delati, si sceleratorum furore convelli rursus ac discerpi sustinuisset. Ea enim rerum humanarum etiam optime constitutarum natura est, ut suapte in ruinam atque interitum facile defluant, nisi firma quibus ab exitio & discrimine prohibeantur præsidia nacta fuerint. Unde non abs re Poëta dixit: Non minorem esse virtutem parta tueri; quam quærere. Ausim ego dicere: majoris etiam illud industriæ opus esse: cum hoc arduo quidem labore, nec tamen admodum diuturno constare soleat; illud autem assiduum conatum, perpetuam diligentiam operam immensam requirat.

Quam alte istud illius animo infederit, vel inde perspicere non obscure dici potest, quod in id maxima contentione semper incubuerit, ut nihil eorum unquam prætermitteret quæ ad Jurisprudentiæ fortunam, quoquo modo stabiliendam faceret; Ut sic firmam ac integram non modo ad posteros derivaret, sed etiam quantum quidem in se esset positum, perpetuam, æternamque redderet. Et vero sua hæc vota satis superque adimplevisse, conceptam vero aliorum de se expectationem etiam superasse videri potest. Quid enim ab iis temporibus, quibus primum in hoc Regnum introducta est, ad nostram usque ætatem octuaginta scilicet annorum spacio egit impensius? quam ut homines Jurisprudentiæ causa huc confluentes; ad insignem illius Scientiam perduceret, eaque egregie instructos ac perpolitos sacræ juxta ac profanæ Reipublicæ, seu suppetias quasdam nunquam emorituras continuo subministraret, quæ utriusque res naviter curarent, nec minus solerter amplius etiam promoverent. Atque hoc illud est singulare ad felicitatem præsidium, quo haud sero an majus aut a Regno optari, aut ab hac conferri in illud potuerit. Hinc enim factum est Auditores ut iniquis Magistratibus Sanctissimi, corruptis Judicibus integerrimi, perditis senatoribus æquissimi, imperitis rerum usu præstantes, ignavis solertes, meti-

meticulosi fortes sufficerentur: Qui senatus adirent, iniquos inva-
sores statione deturbarent, omnemque iis aditum in perpetuum in-
tercluderent, contra nefariorum hominum vim atque impetus forti-
ter sese opponerent, inauspicatos horum conatus retunderent, men-
tes impias conturbarent, arma ex manibus excuterent, pro Legum
integritate ceu vita ipsa dimicaret. Quorum præsidio nixa æqui-
tas, & autoritate defensa, incolumis deinceps consisteret, & ex-
tra discriminis metum constituta perpetuitatem nancisceretur.

Certissimo hujus rei documento esse possunt tot amplissimi hoc
tempore Regni Senatus, tot instituta quaquaversum Tribunalia,
in quibus quot viri præcipua Nobilitate, integritate, ac sapientia
præditi, tot acerrimi Jurium Vindices numerantur, qui ita in hoc
Regno Æquitatis rationes moderari pergunt, ut eadem de cælo la-
pso, stabilem isthic fixisse sedem videatur. Quæ profecto etsi non
primam sui institutionem; conservationem certe & incrementum
Tibi Inclyta Facultas Juridica debent in acceptis: dum iis studio-
se formandis Temet impendis, qui in Amplissimi hujus Ordinis
communione admissi, subsellia vacua subinde implerent, ejusque
splendorem eruditione illustrarent, gloriam consiliis tuerentur, fir-
mitatem potentia fulcirent. Conferte jam nunc, si lubet Auditores
florentem hunc, cum spoliato illo Jurisprudentiæ statu, quando
paucorum hominum arbitrio Regni jura, populi opes, Civium for-
tunæ pendebant, videbitis sane, ita afflictam illius conditionem, &
florenti hac fortuna discrepare, ut e tumulo rediviva, communem
denuo auram subiisse censi possit.

Ut adeo superius sæculum non abs re ego Jurisprudentiæ na-
tale in hoc Regno affirmare possim, quo a tenebris in lucem emer-
sit, ac ab exitio quod ei hostes comparaverant vindicata est. Istam
vero quam hodie læti intuemur amplitudinem & firmitatem ad
quam evecta est, alterum hoc sæculum jure sibi vindicare queat.
Quam cum apud animum reputo, admirari satis nequeo tantas il-
lius accessiones factas, quas nemo omnium exoptare nedum spe-
rare poterat. Factum tamen id est Auditores: Vicit Inclyta Fa-
cultas Juridica omnes hostium conatus, machinas superavit, con-
silia evertit, & quo propior antea exitii periculo fuit Jurispruden-
tia, hoc nunc eam magis stabilitam, & cum Jurisperitorum mul-
titudine, tum nominis fama latius efflorescentem intuetur: ut pro-
pe dixerim, utilem eidem fuisse tam diuturnam calamitatem, quæ
tam egregio fœnore pensaretur.

Revi-

Reviviscite Majores Nostri reviviscite & jucundissimum istius nobiscum lætitiæ fructum percipite. Quanta voluptate perfunderentur Auditores quam res nostras in melius commutatas gratularentur, qui eas depositas propemodum ac desperatas nobis reliquissent. Quanta inquam lætitia perfunderentur, cum felicia illa Regni nostri tempora postliminio revocata intuerentur, cum impotentis animi effrænationi Leges Sanctissimas, impudentiæ æquitatem iniquitati successisse justitiam cernerent; cum dolis, fraude, perfidia gradu dejectis, Jurisprudentiam pristinæ redditam dignitati, ac splendori mirifice sese efferentem, inque uberrimos fructus Patriæ ferendos lætissime efflorescentem, intelligerent. Cujus secundam adeo fortunam, ne fortasse aut longa dies inimica etiam r. bus optime constitutis imminueret, aut ipsa rerum humanarum, ut non sunt admodum diuturnæ, fatalis conditio labefactaret, tantis præsiidiis stabilivit, ut non nisi cum Regni universi interitu (quod boni superi prohibeant) interire posse videatur.

Atque istud quid ipsum cum vobis Auditores prolixius persuaderi non debeat, eo festinat Oratio: unde dicendi sumpsit argumentum. De amplissima felicitate nostra, quam in Te Sanctissime IVO repositam habemus, ego, & una mecum omnes, qui me audiunt gratulamur, atque gaudemus: simul pro patrocinio Nostri hætenus suscepto, gratiam quantam possumus maximam referimus. Testem Nostri adversum te studii præsentem Diem accipe, quam Tuis obsequiis & cultui consecramus. Unum porro aris tuis affusi precamur, ut Senatum Populumque Juridicum, Tuis honoribus consecratum, qui Tui memoriam veteri quidem consuetudine, at novo semper pietatis sensu, annuis hodie Sacris recollit, ad hanc tantam felicitatem Te Authore eidem propositam perducas, eandemque non solum propriam esse jubeas, Verum etiam ad Communem Regni Nostri utilitatem, magnis semper incrementis auctam, amplificatamque velis.

D I X I.

